

Česká republika

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Praha 10, Barikádníků 14/510

Adresa Barikádníků 14/510, 100 00 Praha 10 . Strašnice

Identifikátor školy: 600 041 077

Termín konání orientační inspekce: 8 - 13. leden 2003

Čj.:	010 0002/03-5200
Signatura:	oa0cw115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY/ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Škola je příspěvkovou organizací, kromě úplné základní školy sdružuje školní družinu a školní jídelnu. V tomto školním roce vzdělává 461 žáků v 22 třídách. Čtyři specializované třídy jsou určeny pro žáky s vývojovými poruchami učení. (I. C, II. C, III. C a IV. C).

V 1. - 9. ročníku škola realizuje vzdělávací program Obecná škola.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek vzdělávání ve třídách a předmětech vybraných z jazykové, přírodovědné a výchovné složky vzdělávání
- organizace vyučování vzhledem ke schváleným učebním dokumentům, v základní škole ve vybraných třídách 1. – 5. ročníku, na druhém stupni v předmětech vybraných z jazykové, přírodovědné a výchovné složky vzdělávání
- využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu za období roku 2001 vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SLEDOVANÝCH TŘÍDÁCH A PŘEDMĚTECH VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ředitelka školy byla jmenována do funkce od 1. srpna 2002, stejně jako její statutární zástupce. Oba členové vedení pracovali ve škole několik let před nástupem do funkce.

Organizaci výchovy a vzdělávání i provozu upravuje Organizační řád zahrnující všechny oblasti činnosti školy, rozpracovan do dílčích dokumentů (Rozdělení pravomocí, Pracovní náplně, Školní řád, Režim školy, Principy hodnocení nadtarifními složkami platu, atd.). Ředitelka usiluje o vytvoření týmového stylu řízení, jehož základem jsou metodické orgány, které plní funkci plánovací, koordinační a hodnotící, zabývají se organizací soutěží a mimoškolních akcí, materiálním vybavením kabinetů. Sestavují srovnávací prověrky, sledují účast školy v testování vědomostí žáků KALIBRO. Pedagogická rada se schází pravidelně, na svých schůzích se zabývá také obecnějšími pedagogickými tématy. Rezervy existují v četnější plánování kooperativních metod výuky a využívání moderních pomůcek včetně didaktické a počítačové techniky. Ředitelka i zástupce pravidelně hospitují ve vyučování a získané poznatky následně spolu s učiteli analyzují. Při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy preferují především neformální způsob vedení učitelů, přistupují k nim demokraticky.

Ředitelka školy informuje v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím. Informační systém využívá standardních mechanismů, je účinný a pružný směrem k zaměstnancům, k rodičům i žákům. Na začátku školního roku vydává škola pro žáky a jejich rodiče informační list, obsahující kromě základních informací i údaje o zvlátnostech školy a nabídku volitelných a zájmových aktivit. Vnitřní informační systém je založen na úzkém kontaktu vedení s učiteli, k dispozici je funkční školní rozhlas a nástěnky. Oboustrannou komunikaci mezi vedením a žáky zprostředkuje žákovská samospráva tvořená zástupci z každé třídy od 5. do 9. ročníku. Třídní schůzky rodičů spojené s konzultacemi se konají čtyřikrát ročně. V informacích o prospěchu v žákovských knížkách převažuje klasifikace písemných

projevů, ale jsou využity i jiné formy hodnocení (slovní hodnocení, pochvaly), a to hlavně v předmětech s výchovným zaměřením.

Škola v souladu se svými potřebami podporuje také individuální vzdělávání různého zaměření, které souvisí s odborností jednotlivých učitelů (např. jazykové kurzy, nové formy a metody práce, kurzy organizované v rámci Přátel angažovaného učení, další vzdělávání pedagogických pracovníků v předmětech jejich aprobace).

Vedení školy promyšleně využívá možnost tvorby úvazků v návaznosti na odbornou a pedagogickou způsobilost vyučujících.

Český jazyk na druhém stupni a ve sledovaných třídách prvního stupně vyučuje sedm pedagogů s odbornou i pedagogickou způsobilostí a jedna učitelka s všeobecným středoškolským vzděláním.

Fyziku, chemii, přírodopis a zeměpis učí čtyři vyučující s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Rodinnou výchovu vyučují tři pedagožky s odborností pro výuku jiných předmětů. Znají specifika a problematiku předmětu a i vhodné metody a formy práce, absence odbornosti proto kvalitu výuky negativně neovlivňuje. Dva návazné předměty, pěstitelskou výchovu a technickou výchovu, učí dva pedagogové s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Další návazný předmět - ruční práce (práce s textilními materiály) zajišťuje pedagožka s odborností pro jiné předměty, ale s pozitivním přístupem a příslušnými dovednostmi.

Výtvarnou výchovu a volitelný předmět estetická výchova ve sledovaných třídách vyučují dvě plně kvalifikované vyučující a učitelka s vysokoškolským vzděláním jiného zaměření.

Vzdělání si učitelé prohlubují v kurzech zaměřených aktuálně např. na angažované učení, práci s výpočetní technikou aj. Všechny učitelky ve specializovaných třídách pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení mají odbornou a pedagogickou způsobilost v souladu s obecně závazným předpisem, tj. absolvovaly studium speciální pedagogiky. Speciálně pedagogické vzdělání učitelek kladně ovlivňuje kvalitu vzdělávání především v oblasti užitých metod výuky.

Výchovná poradkyně absolvovala rozšiřující studium výchovného poradenství.

Využití odbornosti, osobních dispozic i schopností učitelů při stanovení jejich pracovních úvazků je vzhledem k aktuálním personálním možnostem téměř optimální. Personální podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SLEDOVANÝCH TŘÍDÁCH A PŘEDMĚTECH VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Bezbariérová budova základní školy je pavilónového typu. Tvoří ji hlavní jednopatrová stavba se čtyřmi připojenými pavilóny. Prostory školy odpovídají kapacitě žáků. Jsou celkově na dobré užitné a estetické úrovni. Několik učeben má špatné světelné podmínky, způsobené zastíněním stromy. Všechny kmenové učebny i odborné pracovny jsou vybaveny novým žákovským nábytkem. Nově jsou zařízené odborná pracovna fyziky a chemie a počítačová pracovna (projekt Indoš). Při sestavování rozvrhů se přihlíží k optimálnímu využití tříd, odborných pracoven i sportovišť. Kontrolní činnost sleduje efektivitu používání učebnic, učebních pomůcek a audiovizuální techniky.. Používané učebnice, často v jednotných řadách, mají schvalovací doložku MŠMT. K procvičování učiva slouží pracovní sešity a materiály

připravené učitelé. Pro sledované předměty je k dispozici dostačující audiovizuální technika, učitelé ji však méně využívají. Vybavení učebními pomůckami umožňuje realizovat požadavky schválených učebních osnov. Zjištěným negativem je nevyčerpání zákonem stanovené částky na nákup školních potřeb pro žáky prvního ročníku.

Žákovská knihovna s danou výpůjční dobou obsahuje přes 700 svazků beletrie a encyklopedií. Odborná literatura k jednotlivým předmětům je rozmístěna po kabinetech dle potřeby vyučujících.

Třídy 1. stupně jsou prostorné, estetické, vybavené kvalitním nábytkem, kobercem pro netradiční metody výuky i relaxačním koutem. Příjemné prostředí dotvářejí rostliny, poličky s knihami, výtvarné práce žáků a názorné nástěnné pomůcky. Vybavení tříd doplňuje zpětný projektor, hifi věž, případně klavír. Ve většině tříd je však málo názorných materiálů vztahujících se k aktuální výuce a dalších zdrojů informací, tj. dětských i naučných knih, moderní encyklopedické literatury. Některé učitelky využívají k výuce počítačovou učebnu.

Výuka **českého jazyka, přírodopisu a rodinné výchovy** probíhá v kmenových třídách. Místnosti jsou vybaveny novým sedacím nábytkem, vestavěnými skříněmi, v některých jsou bílé tabule, zpětný projektor, televizor s videem. Výzdobu tvoří rostliny, reprodukce uměleckých děl, méně nástěnné obrazy k výuce. Pro rodinnou výchovu a návazné volitelné předměty je dále určena cvičná kuchyňka, školní skleník a pozemek a školní dílna.

Jedna kmenová třída je zařízena jako učebna pro výuku **výtvarné výchovy**, vyzdobená je rostlinami a výtvarnými pracemi žáků. Vybavení tvoří počítač, tiskařský lis, epirex a stahovací promítací plátno. Vestavěné skříně obsahují výtvarné potřeby, další jsou uloženy v kabinetu. Keramická pec slouží výuce i zájmovému kroužku.

Vyučování **fyziky a chemie** probíhá v nově rekonstruované moderní pracovně s videem, zatemněním a rozvodem vody a elektrického proudu do demonstračního i žákovských stolů. Pozitivní zvláštností jsou panely k demonstraci některých fyzikálních jevů, instalované v prostoru za tabulí. Pro **zeměpis** je určena pracovna s videem a souborem map.

Ve školních kabinetech je prostor pro přehledné uložení knih, materiálů a pomůcek. Správci kabinetů vstřícně a pohotově spolupracují s ostatními vyučujícími. Převážně klasické pomůcky většinou odpovídají požadavkům učebních osnov. Jejich množství včetně didaktické techniky a softwaru je přiměřené, ale jejich užití ve sledovaném vyučování s výjimkou map a atlasů, bylo mizivé. Vybavení potřebnými speciálními pomůckami je dostačující a žáci i učitelé s nimi ve výuce efektivně pracují.

Materiálně-technické podmínky jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SLEDOVANÝCH TŘÍDÁCH A PŘEDMĚTECH VE ŠKOLE

Realizace vzdělávacích programů

Zřizovací listina je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě. Dle zahajovacích výkazů nepřesahují počty žáků školy ve všech jejich součástech maximální povolenou kapacitu uvedenou v Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Škola realizuje ve všech ročnících vzdělávací program Obecná škola. Nabídka volitelných předmětů je přiměřená možnostem školy. Formou kroužků, nepovinných předmětů, soutěží, výjezdů do škol v přírodě a do německy mluvících zemí se realizuje mimoškolní činnost. Výchovně vzdělávací proces je doplňován mimoškolními kulturními akcemi v divadlech

knihovnách, muzeích apod. Přínosné jsou společenské akce organizované ve spolupráci s rodiči, např. různé charitativní akce.

Realizace vzdělávacího programu je v souladu se schválenými závaznými učebními dokumenty.

Týdenní časové dotace ve většině sledovaných předmětech korespondují s učebním plánem příslušného vzdělávacího programu, vyučování respektuje platné osnovy. Zjištěným negativem je absence předmětu rodinná výchova v učebním plánu sedmého ročníku a její nahrazení předměty pěstitelská a technická výchova. Tyto předměty jsou svým obsahem a zaměřením předměty navazujícími na rodinnou výchovu, jejich obsah učiva je obsažen i v učivu rodinné výchovy. Porušení se týká názvu předmětu v rozvrhu a na vysvědčení, nikoliv obsahu učiva. Ke stejnému porušení došlo i ve školním roce 200/2001 a 2001/2002.

Časové dotace sledovaných předmětů, mimo předmět rodinná výchova, jsou v souladu s učebním plánem zvoleného vzdělávacího programu, vzdělávání probíhá až na uvedenou výjimku v souladu s platnými osnovami.

Kontrola vybrané pedagogické dokumentace a přímé pozorování v hospitovaných hodinách ověřily, že je povinná dokumentace vedena v souladu s platnou legislativou.

Kontrolovaná povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Systém kontroly naplňování učebních plánů a osnov, včetně analýzy výsledků, je zřejmý z povinné a interní dokumentace školy, a je ve své podstatě funkční. Zjištěné dílčí nedostatky jsou v uplatňování získaných poznatků v další činnosti školy.

Systém kontroly je účinný.

Koncepce školy je evidentní zejména z ročního plánu činnosti a z výroční zprávy školy. Současné vedení pokračuje v realizaci koncepce rozvoje školy, zahájené předešlým vedením. Ta vychází především z filozofie vzdělávacího projektu Obecná škola, což dokládají hlavní úkoly školního roku i použité prostředky jejich realizace (především důraz na všestranné výchovné působení a klidné pracovní prostředí, podpora projektového a kooperativního vyučování, vzdělávání pedagogických pracovníků a prohloubení spolupráce s rodinou).

Realizace pedagogických záměrů odpovídá vytýčené koncepci školy.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE VYBRANÝCH TŘÍDÁCH A PŘEDMĚTECH (

Průběh a výsledky vzdělávání ve speciálních třídách pro žáky se specifickými vývojovými poruchami učení

Hospitováno bylo 8 hodin ve všech čtyřech specializovaných třídách. Sledovány byly hodiny českého jazyka (5 hodin), matematiky (2 hodiny) a prvouky (1 hodina). Výuka byla realizována ve všech případech pedagogy s odpovídající odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tato skutečnost pozitivně ovlivnila kvalitu vyučování. Všechny učitelky učí odborně správně, v souladu s obecnými zásadami metodiky práce s dětmi se specifickými poruchami učení.

Většině učitelů se žáky dařilo motivovat k práci především výběrem vhodných zajímavých a motivujících činností, tvořivých úkolů a variabilitou výuky. Méně bylo využíváno motivačního

působení sociálního styku a skupinové dynamiky. Žáci vzájemně spolupracovali při řešení úkolů, ve skupinách pracovali pouze v jedné třídě. Hodnocení práce žáků bylo v části tříd promyšlené, konkrétní a motivující, v jednotlivých případech naopak pouze formální, či bylo úplně opomenuto.

Plánování a bezprostřední příprava na výuku byla ve většině sledovaných hodin na velmi dobré úrovni, struktura hodin korespondovala se specifickými potřebami dětí a cíli výuky, vyučovací čas byl efektivně využit. Výuka byla ve všech hodinách podpořena názornými materiály a speciálními pomůckami. V jednotlivých případech se však objevily v těchto oblastech i dílčí nedostatky. Nevhodně zvolená stavba hodiny, absence střídání místa i metod práce postupně působily negativně na kázeň žáků, zhoršovaly atmosféru hodiny, komunikaci pedagogů se žáky a snižovaly efektivnost výuky.

Pozitivem většiny výuky bylo systematické rozvíjení komunikačních dovedností žáků.

Pozitivem vzdělávání žáků ve specializovaných třídách je především velmi dobrá odbornost výuky opírající se o speciálně-pedagogické vzdělání všech vyučujících. Dílčí nedostatky byly zjištěny v jednotlivých případech v oblasti stavby hodin, rezervy jsou ve většině tříd ve vybavení relevantními názornými materiály podporujícími výuku a dalšími zdroji informací.

Vzdělávání žáků ve specializovaných třídách je celkově na velmi dobré úrovni.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk v 5. - 9. ročníku

Ve snaze respektovat a naplňovat vzdělávací a výchovné principy a cíle zvoleného vzdělávacího programu a v souvislosti s tím ve volbě vhodných prostředků vedoucích k jejich realizaci jsou mezi jednotlivými pedagogy značné rozdíly.

Zajímavá nabídka vstupní motivace (příprava na čtvrtletní písemnou práci, záliby žáků, individuální činnost vedoucí ke kolektivnímu zpracování aktuální společenské situace – realizace společného projektu, práce na PC) se vyskytovala především u mladších žáků. Starší žáci byli pouze seznámeni s programem hodiny. Průběžné motivace (mezipředmětové vztahy, výchovné využití tématu, didaktické hry, střídání pracovního prostředí, relaxace) aktivizovaly žáky jen v souvislosti s realizací aktivizující formy práce. Svě místo zde měla pochvala, kladné hodnocení a klasifikace do žákovských knížek. Četnost známek je přiměřená, ve všech třídách však nezahrnuje známky ze slohu a literární výchovy. Sebehodnocení a vzájemné hodnocení žáků bylo samozřejmostí v nižších ročnících.

Ve většině hodin vládla přátelská atmosféra. Vyučující s žáky jednali vlídně, vstřícně a partnersky. Mladší žáci byli otevření, sdílní, upřímní a pozorní vůči spolužákům, dokázali efektivně spolupracovat při řešení společného problému. U starších se projevovala často pasivita.

Sledované hodiny mluvnice, slohu i literární výchovy měly promyšlenou strukturu, činnosti se střídaly. Přístupy učitelů k organizaci vyučování a způsobům dosahování specifických cílů českého jazyka se však velmi lišily. Ve vyšších ročnících naprosto převažovalo frontální vyučování. Komunikace probíhala jen mezi žáky a vyučujícím s dominantní úlohou vyučující. Žáci prakticky neměli možnost navzájem komunikovat, vyslovit své názory, obhajovat je. Žáci nerozvíjeli své komunikativní schopnosti. Formy kooperativních činností nebyly použity. Aktivita starších žáků byla velmi nízká, žáci měli obavy z chybné odpovědi. Výklad nového učiva navazoval na předchozí znalosti žáků, na tvorbě zápisu se však nepodíleli, pouze pasivně opisovali z tabule. Metody objevování, zkoumání, samostatného získávání a vzájemného předávání informací chyběly. Prakticky se nevyskytovaly pochvaly, stejně jako hodnocení a klasifikace. Při výuce mladších žáků vyučující střídali nejen metody, ale i formy práce.

Zařazovali práci ve dvojicích i ve skupinách. Děti měly dostatek příležitostí podělit se o své zážitky a zkušenosti a vyslechnout totéž od své učitelky, vyslovit své názory a postoje. Při procvičování mluvnického učiva se uplatnila také samostatná činnost, řešení problémových otázek, práce s chybou a zpětná vazba. Učitelky názorné respektovaly individuální pracovní tempo dětí. O žácích integrovaných byli vyučující informováni, v hospitovaných hodinách však individuální přístup nebyl zřetelný.

Ve některých hodinách byla názornost podpořena pomůckami jako jsou odborná a umělecká literatura, audionahrávky, dětské knihy. V jedné hodině žáci již vcelku suverénně ovládali práci na počítači. Často vyučující používali vlastní nakopírované materiály.

Vzdělávání v českém jazyce je velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů fyzika, chemie, přírodopis a zeměpis

Stručné časově-tematické plány respektují osnovy a zvolené učebnice. Jsou vypracovávány v návaznosti na jednání předmětových komisí, což je zřetelné zejména v plánování mezipředmětových projektů (např. projekty „Papír“, „Odpady“, „Povodně“). V některých předmětech užívají žáci učebnice jiného vzdělávacího programu a proto předmětové komise řeší přesuny témat v návaznosti na časový plán matematiky (např. souvislost matematických dovedností s výpočty ve fyzice). V některých plánech se objevují i laboratorní práce, exkurze a využití školy v přírodě. Plány výuky botanických a zoologických témat jsou sestaveny v návaznosti s předmětem pěstitelská výchova. Pozitivním zjištěním je plánování některých hodin přírodopisu v areálu školy a propojenost činnosti předmětových komisí s metodickým sdružením pátých tříd. Z plánů není patrné zařazení témat o chování obyvatelstva za mimořádných situací. Učitelka chemie absolvovala školení o současně platných normách v oblasti ukládání a evidování nebezpečných látek.

Úvodní motivace sledovaných hodin se většinou omezila na oznámení jejich cíle, několikrát učitelky žáky motivovaly pěkným rozhovorem. V průběhu některých hodin zaujala práce s přírodninami, vyhledávání na mapách a problémové otázky. Učitelky žáky často chválily, ale konkrétní hodnocení bylo výjimečné a téměř chybělo sebehodnocení nebo vzájemné hodnocení žáků. Klasifikace obsažená ve výběru žákovských knížek početně odpovídala uplynulému období školního roku.

Sledované hodiny byly až na výjimku promyšlené a připravené v souladu s osnovami a s představou učitelek. Převažovalo frontální vyučování, řízený rozhovor se někdy kombinoval se samostatnou prací a výjimečně i prací ve skupinách. Při seznamování žáků s novými poznatky často ustupovala aktivita žáků do pozadí, méně často vycházelo poznávání z pozorování demonstračních pokusů, ze samostatné práce nebo z problémových otázek. V závěru hodin se někdy nepodařilo shrnout učivo. Domácí úkoly byly zadávány přiměřeně rozsahem i náročností.

Pozitivem bylo užití pracovních listů, užívání map, pomůcek preference, praktických vědomostí a dovedností, převažující příjemná atmosféra, dobré znalosti žáků a jejich zájem.

Ve sledovaných hodinách učitelky nepoužily žádnou didaktickou techniku a poměrně málo užívaly kooperativní metody. Výjimečně se objevily drobné metodické chyby (např. nezapsání nových pojmů, nízko umístěné mapy, absence ukazovátka).

Charakter vyučování podporoval rozvoj komunikačních dovedností žáků, a to hlavně při řešení problémových otázek a skupinové žákovské práci.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů chemie, přírodopis a zeměpis jsou průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů rodinná výchova, technická výchova, pěstitelská výchova, práce s textilem

Všechny tři učitelky rodinné výchovy jsou odborně způsobilé pro výuku jiných předmětů, což nijak neovlivňuje kvalitu jejich práce. Jednotlivě se odlišují výraznějším zaměřením na témata související s jejich odborností. Obsah učiva se neodchyluje se od platných osnov. Bezprostřední příprava na výuku byla kvalitní. Z plánů i ze sledovaných hodin je zřejmé integrované pojetí předmětu s hlavním zaměřením na rodinu a zdraví. Kladem je i těsná spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a zaměření učiva devátého ročníku na volbu povolání, propojenost s s předměty občanská výchova a přírodopis. Na výuku rodinné výchovy těsně navazují předměty technická a pěstitelská výchova, práce s textilem a volitelný předmět pěstitelství. Jejich zařazení do učebního plánu je dáno mimořádně příznivými personálními a materiálně-technickými podmínkami pro jejich výuku. Tyto předměty ale byly zařazeny v sedmém ročníku do učebního plánu místo rodinné výchovy, což učební plán zvoleného vzdělávacího programu nepřipouští.

Ve sledovaných hodinách motivace a zájem o předmět vycházely především z aktuálnosti obsahu učiva a jeho uplatnění v praktickém životě, umocňovala je i častá pochvala.

Vyučování bylo pečlivě připraveno, hodiny měly jasný cíl a strukturovaný obsah. Učitelky rodinné výchovy realizovaly vyučování formou diskuse, skupinové práce a připravených scének. Cílem bylo vést žáky k tomu, aby získané poznatky a zkušenosti dovedli účelně uplatnit v osobním životě i ve škole. Tyto formy práce podporovaly aktivitu a tvořivé myšlení žáků. Vyučující se zaměřovaly na aktivní tvorbu odpovědného chování. Výchovu ke zdravému životnímu stylu podpořily i vhodné zadávané úkoly pro samostatnou činnost, které byly v hodině diskutované a hodnocené. Hodnotící část hodiny byla propojována s tvorbou kvalitního zápisu. Ve většině hodin převažovala práce žáků, pedagožky jejich práci dobře organizovaly. Jen při hodnocení se poněkud vytrácela úloha žáků, hodnotily převážně vyučující. Klasifikace zapsaná v žákovských knížkách byla přiměřená, odpovídala období školního roku.

Žáci zcela otevřeně vyjadřovali své názory. Hodiny proběhly v celkové vlídné atmosféře.

Cílem návazných předmětů, to je technická a pěstitelská výchova, práce s textilem a volitelný předmět pěstitelství, je vybavit žáky tak, aby dovedli řešit technické problémy a situace z běžného života. Škola má k jejich výuce dílnu, školní pozemek a vytápěný skleník. Sledovaná výuka byla výborně promyšlená a vedená formou samostatné nebo skupinové práce. Žáci k ní přistupovali s velkým zaujetím.

Mezi vyučujícími a žáky byl patrný mimořádně dobrý vztah, který podmiňoval příznivou atmosféru při probírání výchovně laděných témat. Učitelé mají partnerský přístup k žákům. Atmosféra byla tvůrčí, žáci dodržovali, až na výjimky, dohodnutá pravidla komunikace. Kooperace mezi žáky vytvářela prostor pro rozvoj jejich komunikativních dovedností.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině předmětů rodinná výchova technická výchova, pěstitelská výchova, práce s textilem jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu výtvarná výchova ve vybraných třídách a ve volitelném předmětu estetická výchova

Absence potřebného vzdělání u některých učitelek nemá na kvalitu výuky podstatný vliv. Vyučující s různou měrou úspěšnosti hledají cestu, jak výběrem námětů i respektováním rozdílných způsobů výtvarného uvažování a prožívání dětí překonat krizi dětského výtvarného

vývoje. Učitelka výtvarné a estetické výchovy na 2. stupni má vysoký potenciál tvořivosti, stále vyhledává nové náměty i techniky zpracování a významně se podílí na estetickém vzhledu interiéru školy. Využívá projektové vyučování a často zařazuje do výuky prvky dramatické výchovy. Estetické cítění žáků rozvíjí též ve volitelném předmětu estetická výchovy a v kroužku keramiky.

Velmi nápaditá motivace vstupní i průběžná byla v hodinách velmi důležitým činitelem (mezipředmětové souvislosti, výrazy tváře, oblíbené pohádkové postavy dětí, dramatizace činnosti člověka určité profese včetně charakterizujících prvků – součásti oděvu, profesní pomůcky, význam tradic, nová výtvarná technika). Velmi motivačně působilo průběžné hodnocení i závěrečné hodnocení učitelkou i spolužáky, které vedlo žáky k samostatnému ocenění vlastní práce. Učitelky sledovaly výtvarný proces, chválily i nedokonalý výtvarný projev. Klasifikace v žákovských knížkách je přiměřená. Příjemnou tvůrčí atmosféru a otevřené, přátelské chování vyučujících i žáků v hodinách dokreslovala reprodukováná hudba.

Pracovní postup a problematika výtvarného ztvárnění i technik učitelky vysvětlily jasně a srozumitelně. Žáci pracovali individuálně i ve dvojicích, vyučující respektovaly jejich pracovní tempo a vstřícně reagovaly na případné dotazy a žádosti o radu a pomoc. Experimentace, zkoumání a zobrazení mnohotvárné lidské činnosti v abstrakci nebo zpracování známého námětu novou technikou přispívaly kromě rozvíjení spontánnosti dětí také rozvoj jejich logického myšlení a smyslu pro kontrast a kompozici.

Žáci i učitelky měli připraven dostatek pracovního materiálu a názorných pomůcek. Výtvarná i estetická výchova mají nezastupitelné místo v životě školy při její výzdobě, účasti v soutěžích, organizování tradičních akcí a při spolupráci s veřejností. Významným úspěchem je umístění netradičně výtvarně přetvořených židlí v Muzeu vysoké umělecko průmyslové školy v Praze.

Vzdělávání ve výtvarné výchově a volitelném předmětu estetická výchova je velmi dobré.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

Běžným nástrojem zjišťování výsledků vzdělávání je hodnocení a klasifikace v jednotlivých předmětech. Sledují a analyzují se výsledky čtvrtletních kontrolních prací v českém jazyce a matematice. Souhrnné klasifikační výsledky se v pololetí a v závěru školního roku objevují v záznamech pedagogické rady a ve výroční zprávě. Externím evalučním nástrojem jsou v některých školních letech zadávané testy Kalibro. V letošním roce byli žáci devátého ročníku testováni v testech SCIO. Zdrojem informací o úrovni žáků jsou i „PROFI“ testy zadávané pedagogicko-psychologickou poradnou.

Výsledky vzdělávání se pravidelně projednávají v pedagogické radě, v předmětových komisích a metodických sdruženích, při hospitační a kontrolní činnosti vedení školy. Určitou zpětnou vazbou jsou i výsledky přijímacích řízení na střední školy a úspěšnost bývalých žáků v prvních ročnících. Reakce rodičů při třídních schůzkách a konzultacích na informace o výsledcích vzdělávání jejich dětí, vedení školy vyhodnocuje a dále projednává..

O výsledcích výchovně vzdělávací činnosti školy jsou rodiče informováni na třídních schůzkách a při osobních konzultacích s učiteli, dále pravidelně písemně při významnějším zhoršení prospěchu nebo chování svých dětí.

Dílčí analýzy obsahují záznamy z jednání pedagogické rady i fakultativní dokumentace např. z hospitací a kontrol. Opatření vedení školy směřují k systémovým pozitivním změnám.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy jsou ve sledovaných předmětech celkově velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

• **Výchovné poradenství**

Činnost výchovné poradkyně vychází z ročního plánu výchovného poradenství. Její hlavní složkou je koordinace práce učitelů a psychologa pedagogicko psychologické poradny a koordinace řešení výukových a výchovných problémů jednotlivých žáků. Součástí její náplně práce je i problematika volby povolání. Dále vede agendu týkající se individuálně integrovaných žáků v běžných třídách. V této oblasti i v ostatních oblastech práce výchovné poradkyně je pozitivem především celkově přehledný systém práce a struktura vedení podpůrné dokumentace.

Dílčí nedostatky jsou v obsahové struktuře jednotlivých individuálních vzdělávacích programů (dále IVP). Často chybějí některé základní náležitosti (cíle a struktura vzdělávání) nejsou v nich zpravidla obsaženy ani činnosti vedoucí ke splnění dílčích či obecných cílů. Tyto programy následně nemohou sloužit jako funkční vzdělávací dokument. Tato skutečnost svědčí o rezervách metodického vedení vyučujících v této oblasti.

Dílčí rezervy pro zlepšení jsou i v koordinaci práce a v zefektivnění vzájemné výměny informací mezi výchovnou poradkyní a koordinátorkou prevence sociálně patologických jevů.

• **Dotazníkové šetření úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách“**

V průběhu inspekce bylo ve škole provedeno dotazníkové šetření úkolu „Stav výuky fyziky v základních školách a ve středních školách“ ve prospěch výzkumného, jehož řešiteli jsou Západočeská univerzita v Plzni, fyzikálně pedagogická sekce Jednoty českých matematiků a fyziků a Česká školní inspekce. Akce proběhla v souladu s projektem výzkumu. Zúčastnili se jí učitelé fyziky a žáci jedné vybrané třídy.

Veškerá dokumentace použitá při šetření žáků byla předána cestou ústředí ČŠI k souhrnnému zpracování pro globální hodnocení podmínek a průběhu vzdělávání. Učitelé, kteří se dobrovolně zapojili do výzkumu, mohli odeslat záznamové listy přímo zástupci fyzikálně pedagogické sekce JČMF. Údaje, související s výzkumným šetřením, nebyly a nebudou použity k hodnocení školy, které se provádí v rámci inspekční činnosti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Městské části Praha 10 ze dne 24. března 0998
2. Dodatek č. 2 - změna zřizovací listiny ze dne 24. října 2002

3. Rozhodnutí MŠMT č.j. 29 504/2002-21 ze dne 8. listopadu 2002 - změna zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení
4. Jmenování ředitelky do funkce od OŠ MHMP č.j. SKU-07/1132/02 ze dne 1. srpna 2002
5. Třídní knihy za školní rok 2001/2002
6. Vybraná povinná dokumentace školy ve smyslu § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů: třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy žáků, rozvrh hodin atd.
7. Fakultativní dokumentace vedení školy a jednotlivých učitelů: záznamy z hospitací, tematické časové plány učiva, koncepce školy, roční plán, týdenní plány, roční plán kontrolní činnosti, zápisy oborových komisí atd.
8. Fakultativní dokumentace výchovné poradkyně
9. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2001/2002
10. Organizační řád a další řády, včetně školního řádu
11. Personální dokumentace vybraných pedagogických zaměstnanců školy podle vyučovaných předmětů sledovaných inspekcí – kopie dokladů o jejich kvalifikaci
12. Výkaz (MŠMT) V 3-01 ke dni 31. září 2002 o základní škole

ZÁVĚR

Personální podmínky umožňují realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Organizace a řízení školy vytvářejí systematicky příznivé podmínky pro výchovu a vzdělávání. Z hlediska věkové struktury je učitelský sbor vyvážen. Dílčí nedostatky se týkají

především menší účinnosti kontroly. Škola zjišťuje výsledky vzdělávání vlastními i externími evaluačními nástroji.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy odpovídají daným finančním možnostem školy a umožňují realizovat zvolený vzdělávací program. Postupně a systematicky se zlepšuje stav areálu a interiérů školy i vybavení pomůckami. Stav a efektivní využívání materiálních zdrojů se trvale sledují. Inspekce zaznamenala malé využívání didaktické techniky.

Inspekce sledovala a hodnotila průběh a výsledky vzdělávání ve všech specializovaných třídách, v předmětech český jazyk, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis, výtvarná a rodinná výchova a jejích návazných předmětech na druhém stupni a výběrově v předmětech český jazyk a výtvarná výchova na prvním stupni. Zvolený vzdělávací program se realizuje s malými dílčími nedostatky. Úroveň vyučování v jednotlivých předmětech i u jednotlivých učitelů se někdy i výrazněji liší.

Vedle převažujícího frontálního vyučování se funkčně uplatnily i aktivizační a kooperativní metody.

Vhodná pozitivní motivace spolu s adresným hodnocením se podílejí na utváření příznivého ovzduší ve škole a na formování dobrých mezilidských vztahů. Většina učitelů dbá na jazykovou kulturu dětí.

Zřetelnější dílčí nedostatky se týkají dlouhodobého plánování výuky, využívání efektivních vyučovacích metod a využívání didaktické techniky.

Pozitivem vzdělávání žáků ve specializovaných třídách je především velmi dobrá odbornost výuky opírající se o speciálně-pedagogické vzdělání všech vyučujících. Dílčí nedostatky byly zjištěny v jednotlivých případech v oblasti stavby hodin, rezervy jsou ve většině tříd ve vybavení relevantními názornými materiály podporujícími výuku a dalšími zdroji informací.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Jitka Loubová	.J. Loubová v. r.
Členové týmu	Mgr. Karel Kaprálek	Kaprálek v. r.
	Mgr. Jana Turečková	Turečková v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Ing. Petr Adámek

V Praze dne 16. ledna 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 4. února 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Podpis

PaedDr. Eva Váňová

Eva Váňová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>

Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy:	2003-02-21	014 0008/03-2700

MHMP – odbor školství		
Zřizovatel: MČ Praha-10	2003-02-21	014 0009/03-7200

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Ředitelka nepodala připomínky

